

ערים חדשות בהודו

וד. פרקש

§ 8

וד. פראקאש תוכנית של מחקרים השוואתיים בדרום אסיה.

מונוגראפיה מס. 8, אוניברסיטת דיוק, 1969.

מונוגראפיה זו היא פרי עבודת מחקר ושדה של המחבר שנעשו בהודו בשנים 63–64, הסוקרת מספר ערים חדשות ואת התפתחותן. המחבר בוחן את תפקודן של ערים חדשות בהקשר לקוויהתפתחות הכלכלית ולמדיניות העיור המקובלת בתכניות לאומיות של הודו.

יש עניין מיוחד בעקרונות ובמושגים היסודיים, עליהם מושתת התכנון של קהילות מעין אלו, וכן בכל מרכיבי התמחיר של השרותים העירוניים (כולל שיכון) והדרכים למימנם.

לאור מחקר זה מציע המחבר מספר הצעות לשיפור האיזון של מרכיבי ההוצאות הכלכליות בפיתוחן של ערים חדשות בהודו. הקמת ערים חדשות מוצדקת אך ורק כאשר חישובים השוואתיים של ההוצאות מצביעים על יתרון ברור לתכנית שבמרכזה הקמתה של עיר חדשה. רוב הערים החדשות בהודו תוכננו על בסיס של משקענפי, ולמעשה כערים המרוכזות סביב סקטור תעשייתי מסויים. מפעלים תעשייתיים גדולים אלה, בהם תלוי קיומן של ערים חדשות, מופעלים כיום בלא התחשבות בעורפם העירוני והאזורי. יש בערי תעשייה חדשות אלו חוסר תאום משוער בין התכנון הפיסי והנתונים הכלכליים.

המחדל התכנוני החמור ביותר הטמון באי-הקצאת שטח ושרותים מוניציפאליים מספיקים לעובדי המפעלים וכן לאוכלוסייה המשרתת אותם. הגופים הציבוריים האחראים לפיתוח ערים חדשות אלו אינם מגלים עניין כלשהוא בפיתוח שמעבר לגבולות הערים (מכאן שערים אלו הן מעין „ערי חומה“ תעשיתיות) ולרוב אף אינם מעודדים הקמתם של מוסדות שלטון עצמאיים בכמה מהן.

מחקר זה מצביע על מחיר גבוה מאוד של השרותים העירוניים למיניהם, ובכללם של השיכון, ללא כל השוואה לרמת ההכנסות הממוצעת באותן קהילות. מעובדה זו משתמע כי היסודות והסטנדרטים עליהם מבוסס התכנון של ערים אלו הם יומרניים למדי. הסטנדרטים מוגזמים גם כאשר תחשיבי ההוצאות השנתיות ביחס ליכולת הכלכלית של האוכלוסייה מתוכננים לתקופה של עשרים או שלושים שנה.

המרכיב הכלכלי והמרכיב הפיסי הינם חלקים אינטגרליים בתכנון, וחוסר התאמה ביניהם גורם בהכרח לקביעת סטנדרטים, שאין להם כל אחיזה במציאות. התכנון של משאבי הון ושימושי לקוי ביותר, ואינו ממלא תפקיד בתהליכים של קבלת החלטות

בתחומי תכנון והשקעות לפיתוח הארגונים האחראים לניהול העיר החדשה ושרותיה
חייבים להתייחס לבעיות האחזקה יותר מבחינה מנהלית מאשר פיננסית.

יש צורך בחוף לבחון שיטות עיור אחרות על מנת להגיע להגדרת מטרות ועדים
של תהליך העיור ולתכנן מחדש את מדיניות הפיתוח בערים חדשות בהתאם לממצאים.

הכרח נוסף הוא לתאם בין המרכיבים השונים של תכנית החומש הלאומית, וזאת
כדי ליצור תכנית עיור אחידה. כן מן ההכרח הוא שהמדגמים המשמשים לבחינת הגידול
הכלכלי יכללו בתוכם משתנים המשקפים את השקעת המשאבים בהיקף התואם את
תכנית החומש בשלביה השונים.